

פסוקים

שמות כ"ג

כִּי תִפְגַּע שׁוֹר אִיִּבֹג או חמור תעה השב תשיבנו לו: (ד)

דברים כ"ב

- (א) לא-תראה את-שור אחיך או את-שיו נדחים והתעלמת מהם השב תשיבם לאחיך:
(ב) ואם-לא קרוב אחיך אליך ולא ידעתו ואספתו אל-תור ביתך והיה עמך עד דרש אחיך אותו והשבתו לו:
(ג) וכן תעשה לחמרו וכן תעשה לשמלתו וכן תעשה לכל-אבדת אחיך אשר-תאבד ממנו ומצאתה לא תוכל להתעלם:

שמות כב, ו - ח

- (ו) כי יתן איש אל רעהו כסף או כלים לשמר וגנב מבית האיש אם ימצא הגנב ישלם שנים:
(ז) אם לא ימצא הגנב ונקרב בעל הבית אל האלהים אם לא שלח ידו במלאכת רעהו:
(ח) על כל דבר פשע על שור על חמור על ששה על שלמה על כל אבדה אשר יאמר כי הוא זה עד האלהים יבא דבר שניהם אשר ירשיעו אלהים ישלם שנים לרעהו: ט

ויקרא ה, כ - כו

- (כ) וידבר ה' אל משה לאמר:
(כא) נפש כי תחטא ומעלה מעל בה' וכחש בעמיתו או בתשומת יד או בגזל או עשק את עמיתו:
(כב) או מצא אבדה וכחש בה ונשבע על שקר על אחת מכל אשר יעשה האדם לחטא בהנה:
(כג) והיה כי יחטא ואשם והשיב את הגזלה אשר גזל או את העשק אשר עשק או את הפקדון אשר הפקד אתו או את האבדה אשר מצא:
(כד) או מכל אשר ישבע עליו לשקר ושלם אתו בראשו וחמשתיו יסף עליו לאשר הוא לו יתננו ביום אשמתו:
(כה) ואת אשמו יביא לה' איל תמים מן הצאן בערךך לאשם אל הכהן:
(כו) וכפר עליו הכהן לפני ה' ונסלח לו על אחת מכל אשר יעשה לאשמה בה

שמואל א ט, א - כ

- (א) והיה איש מבן ימין מבנימין ושמו קיש בן אביאל בן צור בן בכורת בן אפיח בן איש ימיני גבור חיל:
(ב) ולו היה בן ושמו שאול בחור טוב ואין איש מבני ישראל טוב ממנו משכמו ומעלה גבה מכל העם:
(ג) ותאבדנה האתנות לקיש אבי שאול ויאמר קיש אל שאול בנו קח נא אתך את אחד מהנערים וקום לך בקש את האתנת:
(ד) ויעבר בהר אפרים ויעבר בארץ שלשה ולא מצאו ויעברו בארץ שעלים ואין ויעבר בארץ ימיני ולא מצאו:
(ה) המה באו בארץ צוף ושאול אמר לנערו אשר עמו לכה ונשובה פן יחדל אבי מן האתנות ודאג לנו:
(ו) ויאמר לו הנה נא איש אלהים בעיר הזאת והאיש נכבד כל אשר ידבר בוא בוא עתה נלכה שם אולי יגיד לנו את דרכנו אשר הלכנו עליה:
(ז) ויאמר שאול לנערו והנה נלך ומה נביא לאיש כי הלחם אצל מכלינו ותשורה אין להביא לאיש האלהים מה אתנו:

- (ח) ויסוף הנער לענות את שאול ויאמר הנה נמצא בידי רבע שקל כסף ונתתי לאיש האלהים והגיד לנו את דרכנו:
- (ט) לפנים בישראל כה אמר האיש בלכתו לדרוש אלהים לכו ונלכה עד הראה כי לנביא היום יקרא לפנים הראה:
- (י) ויאמר שאול לנערו טוב דברך לכה נלכה וילכו אל העיר אשר שם איש האלהים:
- (יא) המה עלים במעלה העיר והמה מצאו נערות יצאות לשאב מים ויאמרו להן היש בזה הראה:
- (יב) ותענינה אותם ותאמרנה יש הנה לפניך מהר עתה כי היום בא לעיר כי זבח היום לעם בבמה:
- (יג) כבאכם העיר כן תמצאון אתו בטרם יעלה הבמתה לאכל כי לא יאכל העם עד באו כי הוא יברך הזבח אחרי כן יאכלו הקראים ועתה עלו כי אתו כהיום תמצאון אתו:
- (יד) ויעלו העיר המה באים בתוך העיר והנה שמואל יצא לקראתם לעלות הבמה: o
- (טו) וה' גלה את און שמואל יום אחד לפני בוא שאול לאמר:
- (טז) כעת מחר אשלח אליך איש מארץ בנימן ומשחתו לנגיד על עמי ישראל והושיע את עמי מיד פלשתים כי ראיתי את עמי כי באה צעקתו אלי:
- (יז) ושמואל ראה את שאול וה' ענהו והנה האיש אשר אמרתי אליך זה יעצר בעמי:
- (יח) ויגש שאול את שמואל בתוך השער ויאמר הגידה נא לי אי זה בית הראה:
- (יט) ויען שמואל את שאול ויאמר אנכי הראה עלה לפני הבמה ואכלתם עמי היום ושלחתני בבקר וכל אשר בלכך אגיד לך:
- (כ) וּלְאַתְנֹת הַאֲבֹדוֹת לֶךְ הַיּוֹם שְׁלֹשֶׁת הַיָּמִים אַל תִּשֶׂם אֶת לִבְךָ לָהֶם כִּי נִמְצְאוּ וְלָמִי כָּל חֲמִדַּת יִשְׂרָאֵל הַלּוֹא לֶךְ וְלָכֵל בֵּית אָבִיךָ: o

...

שמואל א', א - ב

- (א) ויקח שמואל את פה השמן ויצק על ראשו וישקהו ויאמר הלוא כי משחק ה' על נחלתו לנגיד:
- (ב) בלכתך היום מעמדי ומצאת שני אנשים עם קברת רחל בגבול בנימן בצלצח ואמרו אליך נמצאו האתנות אשר הלכת לבקש והנה נטש אביך את דברי האתנות ודאג לכם לאמר מה אעשה לבני:

משנה בבא מציעא פרק ב

משנה א

אלו מציאות שלו ואלו חייב להכריז?

אלו מציאות שלו:

מצא פירות מפוזרין

מעות מפוזרות

כריכות ברשות הרבים

ועגולי דבילה

ככרות של נחתום

מחרוזות של דגים

וחתיכות של בשר

וגיזי צמר הבאות ממדינתן

ואניצי פשתן

ולשונות של ארגמן

הרי אלו שלו

משנה ב

רבי יהודה אומר

כל שיש בו שינוי חייב להכריז

כיצד?

מצא עגול ובתוכו חרס

ככר ובתוכו מעות

רבי שמעון בן אלעזר אומר כל כלי אנפוריא אין חייב להכריז:

משנה ג

ואלו חייב להכריז:

מצא פירות בכלי או כלי כמות שהוא

מעות בכיס או כיס כמות שהוא

צבורי פירות

צבורי מעות

שלשה מטבעות זה על גב זה

כריכות ברשות היחיד

וככרות של בעל הבית

וגיזי צמר הלקוחות מבית האומן

כדי יין וכדי שמן

הרי אלו חייב להכריז:

משנה ד

מצא אחר הגפה או אחר הגדר גוזלות מקושרין או בשבילין שבשדות הרי זה לא יגע בהן

מצא כלי באשפה

אם מכוסה לא יגע בו

אם מגולה נוטל ומכריז

מצא בגל ובכותל ישן הרי אלו שלו

מצא בכותל חדש

מחציו ולחוץ שלו

מחציו ולפנים של בעל הבית

אם היה משכירו לאחריים אפילו בתוך הבית הרי אלו שלו:

משנה ה

מצא בחנות הרי אלו שלו
בין התיבה ולחנוני של חנוני
לפני שולחני הרי אלו שלו
בין הכסא ולשולחני הרי אלו לשולחני
הלוקח פירות מחבירו או ששלח לו חבירו פירות ומצא בהן מעות
הרי אלו שלו
אם היו צרורין נוטל ומכריז:

משנה ו

אף השמלה היתה בכלל כל אלה, למה יצאת?
להקיש אליה לומר לך מה שמלה מיוחדת שיש בה סימני' ויש לה תובעים אף כל דבר שיש בו סימנים ויש לו
תובעים חייב להכריז:

משנה ז

ועד מתי חייב להכריז?
עד כדי שידעו בו שכניו דברי רבי מאיר
רבי יהודה אומר שלש רגלים ואחר הרגל האחרון שבעה ימים כדי שילך לביתו שלשה ויחזור שלשה ויכריז יום
אחד:

משנה ח

אמר את האבדה ולא אמר סימניה
לא יתן לו
והרמאי אף על פי שאמר סימניה לא יתן לו
שנאמר (דברים כ"ב) 'עד דרוש אחיך אותו' עד שתדרוש את אחיך אם רמאי הוא אם אינו רמאי

משנה ט

כל דבר שעושה ואוכל יעשה ויאכל
ודבר שאין עושה ואוכל ימכר
שנאמר (שם /דברים כ"ב/) 'והשבותו לו'
ראה היאך תשיבנו לו
מה יהא בדמים?
רבי טרפון אומר ישתמש בהן
לפיכך אם אבדו (אינו) חייב באחריותן
[רבי עקיבא אומר לא ישתמש בהן לפיכך אם אבדו אין חייב באחריותן:]

משנה י

מצא ספרים
קורא בהן אחת לשלשים יום
ואם אינו יודע לקרות גוללן
אבל לא ילמוד בהן בתחלה ולא יקרא אחר עמו
מצא כסות
מנערה אחת לשלשים יום ושוטחה לצרכה אבל לא לכבודו
כלי כסף וכלי נחושת משתמש בהן לצרכן אבל לא לשחקן
כלי (כסף) [זהב] וכלי זכוכית לא יגע בהן עד שיבא אליהו
מצא שק או קופה וכל דבר שאין דרכו ליטול

הרי זה לא יטול:

משנה יא

איזו היא אבדה?

מצא חמור או פרה רועין בדרך אין זו אבדה
חמור וכליו הפוכין פרה רצה בין הכרמים הרי זו אבדה
החזירה וברחה החזירה וברחה אפילו ארבעה וחמשה פעמים חייב להחזירה שנאמר (דברים כ"ב) 'השב תשיבם'

היה בטל מסלע לא יאמר לו תן לי סלע אלא נותן לו שכרו כפועל (בטל)

אם יש שם בית דין מתנה בפני בית דין

אם אין שם בית דין בפני מי יתנה?

שלו קודם:

משנה יב

מצאה ברפת אין חייב בה

ברשות הרבים חייב בה

ואם היתה בית הקברות לא יטמא לה

אם אמר לו אביו היטמא או שאמר לו אל תחזיר לא ישמע לו

פרק וטען פרק וטען אפילו ארבעה וחמשה פעמים חייב שנאמר (שמות כ"ג) 'עזוב תעזוב'

הלך וישב לו ואמר הואיל ועליך מצוה אם רצונך לפרוק פטור שנאמר 'עמו'

אם היה זקן או חולה חייב

מצוה מן התורה לפרוק אבל לא לטעון

רבי שמעון אומר אף לטעון

רבי יוסי הגלילי אומר אם היה עליו יתר על משאו אין זקוק לו שנאמר 'תחת משאו' משאוי שיכול לעמוד בו:

משנה יג

אבדתו ואבדת אביו אבדתו קודמת

אבדתו ואבדת רבו שלו קודמת

אבדת אביו ואבדת רבו של רבו קודמת

שאביו הביאו לעולם הזה ורבו שלמדו חכמה מביאו לחיי העולם הבא

משנה יד

אם היה אביו שקול כנגד רבו אבדת אביו קודמת

היה אביו ורבו נושאים משאוי מניח את של רבו ואחר כך מניח את של אביו

היה אביו ורבו בבית השבי פודה את רבו ואחר כך פודה את אביו

אבל אם היה אביו תלמיד חכמים פודה את אביו ואחר כך פודה את רבו:

תופעות ספרותיות - מבנה, מלים מנחות ועוד

משנה א

אלו מציאות שלו ואלו חייב להכריז?

אלו מציאות שלו:

מצא פירות מפוזרין

מעות מפוזרות

כריכות ברשות הרבים

ועגולי דבילה

ככרות של נחתום

מחרוזות של דגים

וחתיכות של בשר

וגיזי צמר הבאות ממדינתן

ואניצי פשתן

ולשונות של ארגמן

הרי אלו שלו

משנה ב

רבי יהודה אומר

כל שיש בו שינוי חייב להכריז

כיצד?

מצא עגול ובתוכו חרס

ככר ובתוכו מעות

רבי שמעון בן אלעזר אומר כל כלי אנפוריא אין חייב להכריז:

משנה ג

ואלו חייב להכריז:

מצא פירות בכלי או כלי כמות שהוא

מעות בכיס או כיס כמות שהוא

צבורי פירות

צבורי מעות

שלשה מטבעות זה על גב זה

כריכות ברשות היחיד

וככרות של בעל הבית

וגיזי צמר הלקוחות מבית האומן

כדי יין וכדי שמן

הרי אלו חייב להכריז:

משנה ד

מצא אחר הגפה או אחר הגדר גוזלות מקושרין או בשבילין שבשדות הרי זה לא יגע בהן

מצא כלי באשפה

אם מכוסה לא יגע בו

אם מגולה נוטל ומכריז

מצא בגל ובכותל ישן הרי אלו שלו

מצא בכותל חדש

מחציו ולחוץ שלו

מחציו ולפנים של בעל הבית

אם היה משכירו לאחרים אפילו בתוך הבית **הרי אלו שלו**:

משנה ה

מצא בחנות **הרי אלו שלו**

בין התיבה ולחנוני של חנוני

לפני שולחני **הרי אלו שלו**

בין הכסא ולשולחני **הרי אלו לשולחני**

הלוקח פירות מחבירו או ששלח לו חבירו פירות **ומצא** בהן מעות

הרי אלו שלו

אם היו צרוּרין **נוטל ומכריז**:

משנה ו

אף השמלה היתה בכלל כל אלה, **למה יצאת?**

להקיש אליה לומר לך מה שמלה מיוחדת שיש בה **סימני** ויש לה תובעים אף כל דבר שיש בו **סימנים** ויש לו

תובעים **חייב להכריז**:

משנה ז

ועד מתי חייב להכריז?

עד כדי שידעו בו שכניו דברי רבי מאיר

רבי יהודה אומר שלש רגלים ואחר הרגל האחרון שבעה ימים כדי שילך לביתו שלשה ויחזור שלשה **ויכריז** יום

אחד:

משנה ח

אמר את האבדה ולא אמר **סימניה**

לא יתן לו

והרמא אף על פי שאמר **סימניה** לא יתן לו

שנאמר (דברים כ"ב) 'עד דרוש אחיך אותו' עד שתדרוש את אחיך אם **רמאי** הוא אם **אינו רמאי**

משנה ט

כל דבר שעושה ואוכל יעשה ויאכל

ודבר שאין עושה ואוכל ימכר

שנאמר (שם /דברים כ"ב/) 'והשבותו לו'

ראה היאך תשיבנו לו

מה יהא בדמים?

רבי טרפון אומר ישתמש בהן

לפיכך אם אבדו (אינו) חייב באחריותן

[רבי עקיבא אומר לא ישתמש בהן לפיכך אם אבדו אין חייב באחריותן:]

משנה י

מצא ספרים

קורא בהן אחת לשלשים יום

ואם אינו יודע לקרות גוללן

אבל לא ילמוד בהן בתחלה ולא יקרא אחר עמו

מצא כסות

מנערה אחת לשלשים יום ושוטחה לצרכה אבל לא לכבודו

כלי כסף וכלי נחושת משתמש בהן לצרכן אבל לא לשחקן

כלי (כסף) [זהב] וכלי זכוכית לא יגע בהן עד שיבא אליהו

מצא שק או קופה וכל דבר שאין דרכו ליטול

הרי זה לא יטול:

משנה יא

איזו היא אבדה?

מצא חמור או פרה הועין בדרך אין זו אבדה

חמור וכליו הפוכין פרה רצה בין הכרמים הרי זו אבדה

החזירה וברחה החזירה וברחה אפילו ארבעה וחמשה פעמים חייב להחזירה שנאמר (דברים כ"ב) 'השב תשיבם'

היה בטל מסלע לא יאמר לו תן לי סלע אלא נותן לו שכרו כפועל (בטל)

אם יש שם בית דין מתנה בפני בית דין

אם אין שם בית דין בפני מי יתנה?

שלו קודם:

משנה יב

מצאה ברפת אין חייב בה

ברשות הרבים חייב בה

ואם היתה בית הקברות לא יטמא לה

אם אמר לו אביו היטמא או שאמר לו אל תחזיר לא ישמע לו

פרק וטען פרק וטען אפילו ארבעה וחמשה פעמים חייב שנאמר (שמות כ"ג) 'עזוב תעזוב'

הלך וישב לו ואמר הואיל ועליך מצוה אם רצונך לפרוק פרוק פטור שנאמר 'עמו'

אם היה זקן או חולה חייב

מצוה מן התורה לפרוק אבל לא לטעון

רבי שמעון אומר אף לטעון

רבי יוסי הגלילי אומר אם היה עליו יתר על משאו אין זקוק לו שנאמר 'תחת משאו' משאוי שיכול לעמוד בו:

משנה יג

אבדתו ואבדת אביו אבדתו קודמת

אבדתו ואבדת רבו שלו קודמת

אבדת אביו ואבדת רבו של רבו קודמת

שאביו הביאו לעולם הזה ורבו שלמדו חכמה מביאו לחיי העולם הבא

משנה יד

אם היה אביו שקול כנגד רבו אבדת אביו קודמת

היה אביו ורבו נושאים משאוי מניח את של רבו ואחר כך מניח את של אביו

היה אביו ורבו בבית השבי פודה את רבו ואחר כך פודה את אביו

אבל אם היה אביו תלמיד חכמים פודה את אביו ואחר כך פודה את רבו: